

December 2021

Kære medlemmer og sponsorer i Sanduko – samt alle interesserede

EN VARM TAK – og en JULEHILSEN

Året 2021 har været specielt hele verden over med globale, eksistentielle, såvel som økonomiske spørgsmål: Hvad er det for en situation, vi står i som menneskehed, og hvad er vores respons på den store og hastigt voksende nød og fattigdom, vi ser mange steder.

Vi har i Sanduko gennem året oplevet en meget stor og voksende støtte til vores hjælpearbejde i takt med en betydelig vækst af vores netværk. Mange mennesker har været aktive med på forskellig vis at sprede kendskabet til vores arbejde.

I pandemiens fortsatte kølvand har det derfor været muligt for Sanduko at yde et betragtelig større økonomisk bidrag til afrikanske Steinerskoler end tidligere. Hvad vi er meget taknemmelige for. Mange enkeltpersoner har givet afgørende små som meget store bidrag, – også fonde og institutioner har ydet betydelig hjælp.

Så med denne afrunding af og tilbageblik på et meget specielt år, vil vi sige Jer alle en varm og meget hjertelig tak. I har med konkret støtte og med megen interesse og ofte varmende tanker været en del af et betydningsfuldt fællesskab hen over kontinenter.

Med denne tak sendes I fra Sanduko's Bestyrelse de bedste Ønsker om en Glædelig Jul og et Godt Nytår 2022.

NYHEDSBREV

Her følger Sanduko - Nyhedsbrev - December 2021 - med opfølgning fra vores Sanduko arbejde gennem oktober/november på Mbagathiskolen i Nairobi, Kenya, inkluderende møder med Steiner skolerne fra det samlede Østafrika.

Men se først på de to billeder her:

(De efterfølgende navne på børnene er ændrede i en beskyttelse af dem)

ET FØR OG ET EFTER

Sætter man de to billeder sammen overfor hinanden, så ved man, hvad skolegang og menneskelig varme kan betyde for et barn, i dette tilfælde Henry på 7 år. Billederne er taget med en måneds mellemrum. Det første fra september, hvor Henry stadig var hjemme i slummen i Nairobi med sin lillesøster, - uden skole, uden mad, uden en far, men med en mor, der er alkoholiker og syg af HIV. Det andet foto er fra oktober med Henry siddende i spisesalen på Mbagathiskolen, Rudolf Steinerskolen i Nairobi i Kenya, med hans første portion skolemad – en portion mad af en størrelse, som han ikke har fået før. Den tomhed og fortabthed, der lyser ud af det venstre billede, - er erstattet af stille forventnings-fyldt glæde i det andet. At livet er på vej til at blive fyldigere, rigere og varmere for Henry, er der vist ingen tvivl om.

Og at han fået en chance i livet for at udvikle den, han er, og det som han kan sætte ind i fremtiden som menneske.

Her nedenunder er Mary på 3 år. Det første billede er fra hendes hjem i slummen i september, hendes hår har det typisk rødlige skær, som kommer over det afrikanske barns ellers helt mørke hår som tegn på fejl-og underernæring. Billedet ved siden af er fra november, hvor Mary er blevet optaget i Mbagathiskolens børnehave og hvor hendes underernærings-tegn stiller forsvinder efter dage med den gode skolemad dagen igennem, og hvor hun først og fremmest nu er i et fællesskab af børn.

Mbagathiskolens boarding er, som vi beskrev særskilt i appellen vedhæftet Sanduko Nyhedsbrevet i august, fyldt til bristepunktet af små som store børn fra børnehaveralderen og op til 9.klasseeleverne. Vi mødte det yngste barn som nogensinde har været i boarding, nemlig lille Preston på 3 år med hans storesøster Diana på 5 år. Begge børnene blev fra dag til dag i november reddet ud af ekstrem tunge og fattige livsomstændigheder med en kræftsyg mor. Nu har den lille dreng en plads i pigernes boardingbygning, sover sammen med sin søster og begge viser de alle tegn på pludselig at kunne slappe af og være glade, sådan som man ofte ser det hos børn, der har været udsat for traumatiserende forhold og som har båret alt for meget tungt på deres skuldre. Se billedet af Preston og Diana på deres første skoledag på næste side.

LIVSSITUATIONEN I KENYA

Covid19 frygten, som har holdt Kenya i et jerngreb, og som betød næsten et års nedlukning af landets skoler og uddannelsessteder igennem 2020 og en stor del af 2021, er nu skridt for skridt ved at forsvinde i Kenya. Livet forsøges genoptaget så normalt som muligt efter en meget lang nedlukning. Udgangsforbud om aftenen og natten er ophørt i slutningen af oktober; - kun er der nu påbud om brug af masker og social distance. En vis normalitet synes at have indfundet sig, men selvfølgelig kun på overfladen. Nye mere alvorlige og langtidsvirkende konsekvenser opleves trykkende og truende, når man taler med mange kenyanere. Kenya har grundet covid19 nedlukningerne måttet tage uhyre store udenlandslån, bl.a. fra Kina og den nationale økonomistyring må erkendes at være ekstremt korrump, frygten for uro ved kommende valg i 2022 og en indflydelse fra uro i Sudan, blander sig med frygt for klimaforandringerne, sulten i landet, dramatiske prisstigninger uge for uge, en voksende nød blandt de fattigste osv. I skrivende stund er klimatopmødet i Glasgow netop afsluttet, og her var Kenya et af de afrikanske lande, der blev nævnt med en såkaldt ”dødsdom”, hvis ikke, der blev sat radikalt ind med klimatiltag verden over. Der er mange bekymringer blandt mennesker i Kenya. Mange fra de øverste og mellemste samfundsklasse har klaret sig gennem pandemien; men det er de absolut fattigste, der lider nu fortsat. Som vi før har skrevet om, ja, så er der hele denne store befolkningsgruppe, der kun sjældent kan få en daglejerløn, der har mistet deres mulighed for lidt indtjening, der fortsat lider. Det er en nød, der er enkel at forstå, men smertelig at opleve: der er simpelthen ingen løn, ingen mad, intet vand, ingen

penge til husleje, kun prisstigninger og risikoen for de næste tunge skridt nedad i nøden og fattigdommen for sig selv og sine børn. Alt det som vi så ofte har beskrevet her i vores Nyhedsbreve. For det er disse familier, - det er disse børn som Mbagathiskolen rummer og ser som sin store opgave at hjælpe til en værdig skolegang. Preston og Dianas far og familie er et godt eksempel: En kræftsyg mor, en far uden arbejde, 6 små børn, alle er de nu blevet fordrevet fra deres hjem, fordi de ikke kan betale husleje - ; et hjem der har været et enrumsskur i slummen uden elektricitet og vand. Overordnet på verdensplan vurderes det nu, at 20 % af verdens befolkning, dvs. over en milliard mennesker har fået deres livsgrundlag truet gennem pandemiens nedlukninger.

Havearbejde på Mbagathiskolen

NØDHJÆLPSARBEJDE

En meget afgørende bestanddel i al nødhjælps-arbejde verden over er at samle penge og midler til mad-nødhjælp. Det er også siden pandemiens start blevet en central opgave for os i Sanduko i forhold til Mbagathiskolen, Rudolf Steiner Skolen i Nairobi, Kenya. Vi har nu igen fået bekræftet i samtaler med lærere og medarbejderne, hvorledes den enkle, men gode,

nærende skolemad stille skridt for skridt efter skoleåbningen i januar 2021 har betydet en synlig og mærkbar styrkelse og stabilisering af eleverne, ernærings- og helbredsmæssigt og dermed også psykisk/socialt. Et møde med lærerne i såvel børnehave som skole i juni gav os billedet af meget alvorlig udmattelse og fejlernæring hos børnene, da de kom tilbage efter nedlukning januar 2021. Et lignende møde i oktober meldte om store fremskridt hos børnene. De synlige tegn på underernæring med dårlig hud, ringorme, det rødligt farvede hår osv. var betydeligt forbedret. Skolens samlede madbudget for de 375 skolebørn, heraf 125 i boardingafdelingen, altså fuld dagskost, og de ca. 45 medarbejdere er på 6 millioner K.sh. – det vil sige omkring 360.000 danske kr. Et hastigt regnestykke - her i meget grove linjer for forståelsens skyld - viser en pris på langt under 1000 kr pr barn per år. En udregning pr uge med 40 skoleuger er under 25 kr og en dag for et barn ca. 5 kr. Blot for at vise, hvad det virkelig drejer sig om! 5 kr om dagen kan ændre et liv for et barn- og sørge for at barnet får, hvad det behøver af ernæring.

I 2020 samlede Sanduko blandt alle medlemmer, sponsorer og interesserede ca. 300.000 kr samlet ind til skolens madbudget, herunder også til det ekstra kosttilskud med peanut-butter og mælk og til de meget værdsatte madnødhjælpskasser til forældrene under lock-down. Vi håber, at vi ved nye initiativer i 2022 igen kan mobilisere donationer til dække en del af skolens madbudget og dermed sikre børnenes ernæring og sundhed. Set på verdensplan har sultproblemer næppe nogensinde været større eller mere komplekse. Pandemien lagde i 2020 mere end en million mennesker yderligere til døde af sult på verdensplan.

Der arbejdes i klasserne på Mbagathiskolen

SPONSORERING

En anden afgørende faktor i vores hjælpearbejde er arbejdet med at finde sponsorer, der vil sponsorere/betale for et barns skolegang. Og her er det det samme egentlig fantastiske "budget"! Et skolepenge - sponsorat af et barn på Mbagathiskolen, der dækker skolegang med undervisning er på 220 kr pr måned. Det vil sige 7,50 kr pr dag. Igen synes det svært at

realisere, at disse mindre beløb kan have denne store og afgørende virkning for et barns livsforløb. Sagt med det lidt forslidte med sande udsagn: Du KAN gøre en stor forskel.

Mbagathiskolens drift bygger helt og fuldt på disse skolepengesponsorater, der er ingen statsstøtte til private skoler i Kenya.

Ved yderligere information omkring sponsorater kontakt Clara Ussing på, : sanduko@mail.tele.dk , tlf.: 2135 6736.

Til alle jer, der allerede er sponsorer, kan det nævnes, at den årlige opdatering omkring barnet og en julehilsen fra Mbagathiskolen vil blive udsendt her fra Sanduko i midten af december.

Vær også opmærksom på at alle indbetalinger og donationer kan gøres fradragsberettiget. Se afsnit senere.

GLIMT FRA MBAGATHISKOLEN

Mbagathiskolen i Nairobi er i vækst, rummer nu fyldt til bristepunktet 375 børn og 124 børn i boarding-afdelingen. Inden for de sidste måneder er der blevet optaget mange børn, heraf ca. 50 nye små i Børnehaven. Skoleklasserne fra 1-9.klasse er meget fyldte, alle over 30 børn, den største klasse - 5.klasse - er nu på 37 børn. Mange børn er på venteliste; alle børn fra vanskelige og fattige livsomstændigheder, som skolen selvfølgelig heller end gerne ville kunne finde plads til. Under vores Sanduko arbejdsophold var det nu muligt ud fra en forbedret pandemi-situation at planlægge og holde vores årlige Development Meeting med overblik over budget, udviklingsstrategi og nye tiltag i 2022. Det er f.eks. en udvidelse af skolens boardingafdeling og en ny strukturel opbygning af de ældste klasser. Denne opbygning vil kunne være springbrættet til at fortsætte med den såkaldte ”Senior High School” efter 9.klasse, som er mere på gymnasieniveau.

Strikning i 1. klasse - Mbagathiskolen

Vi er i Sanduko aktive i hele dette felt med ledelse og føring af skolen, ligeledes i feltet med fundraising og arbejdet med at finde sponsorer til børnene.

Troels Ussing fra Sanduko har også et ansvar for løbende studiearbejde omkring pædagogikken og et udviklingsarbejde omkring den bagliggende menneskekundskab, antroposofien. Dette arbejde har en stor tilslutning, denne gang i oktober med 50 deltagere fra de 3 steinerskoler i Nairobi, som tydeligt nød igen at kunne være fysisk sammen om end med mundbind på!

ØSTAFRIKA

Sanduko er en del af Sammenslutningsarbejdet for Steinerskolerne i det samlede Østafrika, med endnu et møde her i oktober. Mange af steinerskolerne har haft en hård tid under pandemien, på forskellig vis. På Woodlandskolen i Nairobi, der er for mere velstillede familier, er det hele blevet meget småt med færre børn, mange forældre er f.eks. under pandemien vendt tilbage til Europa efter at have været udsendt. Skolen har måttet flytte til mindre faciliteter, og må starte arbejdet med igen at skabe identitet som skole. På Zanzibar har skolen også mistet mange børn under covid19. Denne skole har et fattigt muslimsk forældreklintel, og lærerne plejer at være meget opsøgende i de fattige slumområder, hvad der ikke har været muligt her under nedlukningerne. Andre af skolerne i Kenya, Tanzania og Uganda har klaret sig godt ; - alle billederne er meget forskellige.

Steinerskolerne i Østafrika har længe ønsket at få en eurytmist uddannet til at varetage det for steinerskoler specielle bevægelsesfag eurytmi. Dette er nu ved fælles indsats blevet muligt. En ung kvinde fra Tanzania Neema Makene går nu på eurytmiuddannelsen i Cape Town, og tanken er, at hun efter uddannelsen skal undervise på de østafrikanske skoler. Økonomien er ligeledes blevet delt! Sanduko bidrager med økonomiske midler, der kan dække en årlig rejse for Neema tilbage til Østafrika, i de fire år hun er på uddannelsen. Måtte nogen ønske at støtte dette uddannelsesprojekt er det meget velkomment. I øjeblikket tages midlerne ud af vores eget administrationsbudget, der i forvejen er meget stramt.

EN UDFORDRING FOR OS

Det er naturligvis med stor tilfredshed, at vi i Sanduko kan tilbyde alle bidragsydere, at deres donation eller sponsorbidrag kan blive fradragsberettiget. Dette skyldes vores samarbejde med Merkurfonden, som står som facilitator for, at denne proces kan finde sted. Det betyder dog også en stor udfordring for vores administration i Sanduko. Merkurfonden må og kan efter skattefradragsloven ikke give os de løbende og direkte oplysninger om indbetalere. Vi modtager det samlede beløb som en uddeling fra Merkurfonden. DERFOR! er vi i Sanduko meget afhængige af den direkte kontakt med jer bidragsydere, at vi hele tiden ved, hvem der indbetaler, hvad der indbetales, om der sker ændringer i jeres indbetalinger, om det er på månedlig eller årlig basis osv. Det har afgørende betydning for, om vi kan kanalisere pengene derhen, hvor de er tænkt fra givers side. Ligeledes har f.eks. stor betydning for vores arbejde med sponsorater for et barn: Er barnet fortsat dækket eller? Sidste år i marts udsendte vi for første gang det såkaldte Årsbrev til alle sponsorer eller andre faste indbetalere, med opfordring til at melde evt. ændringer tilbage til os. Denne procedure med et årsbrev vil vi fortsætte med i 2022.

Så vigtigt er: Meld tilbage til Sanduko ved nye donationer eller ved ændringer af tidligere indbetalinger eller ved ophør af sponsorater ! Skriv venligst til os på sanduko@mail.tele.dk

For tydelighedens skyld:

- A. Vi har vores almindelige konto i Andelskassen Merkur 8401 – 1502717 , som altid kan bruges.

Den har vi fri tilgang til, og vi kan følge alle indbetalinger. Men disse indbetalinger kan ikke gøres fradragsberettiget.

- B. Vores konto i Merkurfonden 8401 – 1017906 skal benyttes ved indbetalinger der skal gøres fradragsberettigede. Her kan vi i Sanduko ikke få direkte kendskab til indbetalere og bidrag. Husk derfor altid at give Sanduko besked om indbetalingerne og evt. ændringer.

9. klasse i telte under corona - Mbagathiskolen

KONTINGENT SANDUKO

En stor tak til alle medlemmer for indbetaling af kontingent 2021. En stor tak for den positive respons, der har været på vores i oktober udsendte reminder omkring kontingent 2021.

Kontingent 2022 fortsætter med at være 200 kr. Indbetales på 8401 – 1502717. Og husk fortsat, at kontingentet er det eneste beløb, vi anvender til vores administration. Alt andet går 100% til projekterne.

Nyhedsbrev skrevet af Clara Ussing

Alle fotoene er fra Mbagathiskolens i November – Glimt fra skolearbejdet i skolehaven - og i klasseværelserne, herunder de store telte, der fortsat bruges af halvdelen af klasserne for at kunne holde mere social afstand som en fortsat covid19 foranstaltning.

